

[Carsten Raft.]

at der er den samme faldprocent ved de militære kompagnier, så det var i og for sig et tilfredsstillende resultat af undersøgelsen. Man har forsøgt, om man i højere grad kunne foretage en sådan udskrivning, men der er store principielle uoverensstemmelser, ikke mellem partierne, men mellem forskellige syn på tingene. Fælles er det synspunkt, at det var heldigt, om man kunne få så mange som muligt ind under beredskabet, men det må jo ske på en sådan måde, at der ikke er en fristelse til at søge over og befri sig for militærtjenesten og derved umuliggøre det for militæret at få det mandskab, det skal have. Men det har vist sig vanskeligt at komme igennem til en praktisk udformning, og der er også praktiske vanskeligheder, der er bl. a. det forhold, som jo gør det noget besværligt, at man må forudse, at der i fremtiden bliver 18 måneders tjenestetid for militæret og kun 12 måneders tjenestetid for civilforsvarskorpset. Under disse forhold er man enedes om, at man lader ordningen fortsætte, således som den administreres i øjeblikket i overensstemmelse med civilforsvarsloven.

Endelig har udvalget lagt mærke til det forholdsvis store antal militærnægtere, der meldte sig som militærnægtere, da de blev indkaldt til omskoling, efter at de forlængst havde aftjent deres første uddannelse i hærens rækker. Det tilkommer ingen at sige, at disse militærnægtere er tryet over i militærnægternes rækker, fordi de skal indkaldes til de 3 ugers tjenestetid, men det må anses for rimeligt, at man sætter deres beslutning her under samme kontrol og samme vilkår som ved den første uddannelse, og af den grund har ministeren udarbejdet ændringsforslag nr. 10, der tilsigter at give mulighed for forlængelse af tjenesten også for disse omskolingsfolk, således at den samme prøvelse af deres motiver finder sted, som vi regner med finder sted i almindelighed ved militærnægterloven.

Med disse bemærkninger, og idet jeg anbefaler de to ændringsforslag, som jeg har omtalt, og hvoraf det første også tiltrædes af det radikale medlem, medens det andet tiltrædes af venstre, det konservative folkeparti og socialdemokratiet, indstiller jeg lovforslaget til vedtagelse her i tinget.

Johs. Christiansen: Foruden Danmark har en række andre demokratiske stater lovfæstet bestemmelser om, at værnepligtige, for hvem opøvelse i våbenbrug strider imod

deres samvittighed, kan fritages for al egentlig militærtjeneste. Denne respekt for personligheden er et typisk udtryk for den demokratiske retsopfattelse og bør derfor ikke forflygtiges ved, at man skærper betingelserne for fritagelse for militærtjeneste på urimelig måde. Jeg ser imidlertid ikke rettere, end at det er noget i den retning, man nu er i færd med at gøre her i landet; på anden måde kan jeg dårligt opfatte den kendsgerning, at man nu faktisk vil lade militærnægterne udføre civil tjeneste i hele 2 år, d. v. s. 6 måneder længere end den militære tjenestetid. Det er rimeligt, og hermed er de værnepligtige ganske indforstået, at deres tjenestetid fortsat bør være noget længere end den militære; det offer er de, for at sige det på en anden måde, fuldt rede til at bringe for deres overbevisning. Men når tjenestetiden nu er fastsat til 18 måneder for soldaterne, må et par måneder længere for militærnægterne være tilstrækkeligt. Det er såvist ingen spøg for unge mennesker, der rives ud af deres uddannelse eller erhverv, at skulle afse 20 måneder til en virksomhed, der har lidet eller intet at gøre med deres normale arbejde. Det ligger derfor for mig at se sådan, at staten ikke og samfundet heller ikke kan have nogen virkelig interesse i at holde disse unge mennesker borte fra deres fag, erhverv eller studium i to år, det er spild af tid og arbejdskraft, ikke mindst på et tidspunkt, da det af hensyn til hele landets økonomi er bydende nødvendigt at øge produktionen mest muligt.

I overensstemmelse med de betragtninger, jeg her har fremført, har jeg på mit partis vegne stillet det ændringsforslag, at de civile værnepligtiges tjenestetid fastsættes til ikke over 20 måneder ialt, og jeg anbefaler indtrængende tingets medlemmer at stemme for dette forslag.

Det af retsforbundet stillede ændringsforslag vedrørende den civile tjenestetid kan jeg nærmest kun opfatte som udtryk for en slags overbudspolitik. Det er i strid med et af de grundprincipper, vor militærnægterlovgivning hele tiden har hvilet på, og hvorom der har været enighed fra alle sider, herunder også fra foreningen „Aldrig mere Krig“. Men når dette er tilfældet, kan en sådan overbudspolitik kun tjene til at skade sagen, simpelthen derved, at den vil bidrage til at undergrave den sympati, der er i befolkningen for militærnægterne. En væsentlig del af denne sympati beror nemlig på den omstændighed, at disse unge er villige til at bringe et offer for den overbevisning,